

اۋەلگى ماقساتتى ۇمىپاۋ، بورىشى ەستە بەرىك ساقتاۋ

الدىن الا ۋدال مالمەت بەرۋگە تالىپتۇ قادامى ەشقاشان توقتاعان ەمەس

— شىنجاڭ اۋا رايى ستانىياسىنىڭ باس مالمەتشىسى، اعا ىنجنەنەر چىن چۇنيان تۇرالى

◀ قاسسىزداعى ۇلگىلەر

□ تىلشىمىز شىيە خۇيييان

ورتالىعىنداى جاۋىن- شاشىن مولشىرى 50 مىللىمەتر دەن اسادى!“ ۇزاق جىلدىق تا- جىرىيەسىنە سۇبەنىگەن ول وسى رەتكى سىرەك كەزدەسەتتىن قاللىڭ نوسەردىڭ پايدا بولاتىن ۇاقىتىن، اۋماعىن، كۇشىن كورسەتپ بەردى. سولگىندا، وسى رەتكى الدىن الا مالمەت 3 كۇن بۇرىن جاريالا- نىپ قالماستان، شىنجاڭنىڭ قاللىڭ نوسەر سەبەبىنەن تاۋدا بولاتىن سەل تۇرالى زەرتتەۋ جەتسىتىگىنەن دە پايدالانىپ، شىنجاڭ تارىخىندا تۇڭغىش زەت تاۋداى سەل اپاتى جونىندە اۋا رايى قاتەرىنىڭ قىزىل ئۇستى الدىن الا ساقاتىندىرۋىن جاريالاىدى. 5- ايدىڭ 26- كۇنىنەن 28- كۇنىنە دەيىن، قاللىڭ نوسەر ”ايتىلغان ۋا- عىندا جەتپ كەلپى“، جاۋىن- شاشىن ورتا- لىعىنداى جىيىتتىق جاۋىن- شاشىن مولشىرى 88.2 مىللىمەترگە جەتتى. كىسىنى جۇباتار- لىعى، جەرگىلىكتى ورنى اۋا رايىنان الدىن الا مالمەت پەن ۇسىنىس نەگىزىندە، تاۋ- داعى سەل اپاتىنىڭ قاتەرىنە ۇشىراۋى مۇمكىن اۋىل - قالاشتاردان 14 مىڭنان استام ادامدى الدىن الا كوشىرىپ كەتكەن بولاتىن.

”ۋدال الدىن الا مالمەت بەرۋ دە- گەندە، ۇاقىتىنىڭ، دارەجەسىنىڭ، ورنىنىڭ مۇلتىكىسىز بولۋى وتە قىيىن، مالمەتتىنىڭ مالمەت ناتىجەسىن بارىنشا ۋدال ەتۋ، شۇعىل اۋا رايىنان بولاتىن زىياندى بارىنشا ازايىتۇ“، - دەيدى چىن چۇنيان.

شۇگەلدىكىپەن دەن قويا نىزدەنىپ، مەملەكەت دارەجەلى باس مالمەتشى بولىدى

اناعۇرلىم ۋدال الدىن الا مالمەت بەرۋدى جۇزەگە اسىرۋ ۇشىن چىن چۇنيان ازەجەك ەتكەن جوق. تالاي رەت كەزەكشىلىك وتەپ بولغان سولگ، جۇمىس كەڭسەسىندە قالىپ تۇتۇن ورتاسىنا دەيىن ۇستەمە جۇمىس سىتەپ، بوران، قاللىڭ نوسەر (قار)، بۇرشاق سىياقتى اپاتتى اۋا رايىنىڭ ەرەكشەلىكتەرىن جانە ونان الدىن الا مالمەت بەرۋ تەخنىكاسىنا تالداۋ جاساپ، زەرتتەدى.

”اۋقىمدىق اينالمالى اعىن جاعدايىنىڭ نىقالىنا ۇشىراغاندىقتان، جاقىنى 2 جىلدا شىنجاڭدا شۇعىل بولاتىن اۋا رايى ەبرىشا- ما كويەيدى، ەبرىاق ەلەۋلى اۋا رايى با- رىستارى جونىندە ەبىز تۇگەلدەي الدىن الا ساقاتىندىرۋ نىفورماتىسيالارنى جاريالاپ وتىردىق“، - دەيدى چىن چۇنيان ايرىقىشا ماقاناشىپىن.

چىن چۇنيانىڭ قاراۋىنشا، تاڭداۋلى مالمەتتى كەزەكشىلىگىن جاقىسى سىتەۋمەن عانا قاتناعاتىناۋى، عىلمىي زەرتتەۋگە دە ۇاقىت جۇمساۋى كەرەك.

وسى جىلداردا، چىن چۇنيان باستاما-

شى بولپ الدىن الا مالمەت بەرۋ نازاريا- سى مەن تەخنىكاسىن ۇڭىلە زەرتتەپ، شىنجاڭنىڭ كۇردەلى گەوگرافىيالىق شارىت - جاعدايمەن بىرلەستىرىپ، دارا ويىعا يە الدىن الا مالمەت بەرۋ وي جەلىسىن قالىپ- تاستىردى، اسىرەسە، شىنجاڭداى قاللىڭ نوسەر - قار، بوران، قۇمدى بوران سىياقتى اپاتتى اۋا رايىنان الدىن الا مالمەت بەرۋ، قىزمەت وتەۋ سالاسىندا مول تاجىرىيە جىيادى.

چىن چۇنيان جاڭالىق اشۋ تويىن باستاپ، شىنجاڭنىڭ قىسقا ۇاقىتتىق الدىن الا مالمەت بەرۋ كاسىسى جۇيەسىن ورنال- تىپ، جۇيەنىڭ قىسقا ۇاقىستاعى اۋا تەمپە- راتۇراسىنان الدىن الا مالمەتتىنىڭ 2°C نىشىندە بولۇ دالدىكى ۇدايى 8 جىل بويى 70%تەن اسۇنا مۇمكىندىك جاسادى. سول- نىمەن بىرگە اۋتونوميالى رايوندىق اۋا رايى مەكەمەسىنىڭ تاۋداى سەلدەن ساقاتۇ جانە ونى تىزگىندەۋ اۋدان دارە- جەلى بىيەنجىنەنەريالىق شارانساننىڭ تەخنىكالىق جاۋاپتارىنىڭ ەبرى رەتىندە، ول جوبالاپ، زەرتتەپ اشقان كوپ يۇقاتتى، ”ەبىر كىوپكەمەن“ جاريالاندىن ”شىنجاڭنىڭ ورتا، شاعىن وزەندەرىندەگى تاسقىن جانە تاۋداى سەل گەوگرافىيالىق اپاتىنان دالەمە - ۋدال الدىن الا مالمەت بەرۋ، ساقاتىندىرۋ جالپىلىق كاسىسى تۇغىرى“ بۇكىل شىنجاڭدا جالپىلاستىرىلدى.

كاسپىكە جۇبرىك بولپ، كورنەكتى ۇلەس قوسقانىدىقتان، چىن چۇنيان سان رەت ”مەملەكەتتىك تاڭداۋلى كەزەكشى ما- لىمەتتى“، ”جۇڭگو اۋا رايى مەكەمەسى ەلەۋلى اۋا رايى بويىنشا قىزمەت كور- سەتۋدەگى وزات“، ”اۋتونوميالى رايون- دىق اۋا رايى مەكەمەسىنىڭ تاڭداۋلى ورتا جاس، جاس عىلىم - تەخنىكا قىزمەتكەرلە- رىنىڭ 1- دارەجەلى سىلىعى“ سىياقتى اتاق - ماراياتتارعا يە بولىدى. 2014 - جىلى ول جۇڭگو اۋا رايى مەكەمەسى جاعىنان ”بۇكىل ەلدەگى 100 باس مالمەتتىشى“ نىڭ ەبرى بولپ باعالاندى، سونداي - اق بۇكىل شىنجاڭ بويىنشا بىردەن - ەبىر مەملەكەت دارەجەلى باس مالمەتتى سانال- دى. بىيل چىن چۇنيانگە تاغى دا ”اۋتو- نوميالى رايوننىڭ تاڭداۋلى كومپارتيا مۇشە- سى“ اتاعى بەرىلدى.

اۋەلگى ماقساتتى وزگەرتپەگەندە عانا، ەتپتى دە السىقا بارۇعا بولادى

كاسپىك قىزمەتكەر رەتىندە، ەتپتى دە ۋدال الدىن الا مالمەت بەرۋ — چىن چۇن- ياننىڭ تالىپىسى ارمانى، سونمەن بىرگە كومپارتيا مۇشەسى رەتىندە، ونىڭ اۋەلگى ماقساتى باستان - اياق قايتكەندە ەوزىنىڭ كاسپىك قابىلەتىن ساۋلەلەندىرىپ، بۇقارا- عا اناعۇرلىم ويداعىداى قىزمەت وتەۋ بولىدى.

رايونىمىز ”نەز جەتپ، اسقىيى ساياحاتتاۋ“ ساياحات قاتىناس تۇرىن قالىپتاستىردى

جىلدامدىقتى D - دارەجەلى تاس جول، 103ىندە 2 - دارەجەلى جانە ونان جوعارى دارەجەلى تاس جول سىكە قوسىلدى، بايلىق كەڭستىگىنىڭ ورنالساۋى جانە ساياحات قىز- مەتىن وتەۋ سۇرانىسى بويىنشا ”نەز جەتپ، اسقىيى ساياحاتتاۋ“ تاس جول تورىن قالىپ- تاستىردى؛ ساياحات جاۋارامدىلىعى ەڭ كۇشتى، ساياحات ونىمىدىلىگى ەڭ ۇلكەن ەرى ەوزىنىڭ ساياحات قۇنى بار G217 ەلەن- ياسىنداى ەمايتاۋ - كۇشار تاس جولنى تاڭ- داۋلى ساياحات جەلىسى ەتپ قۇرىپ، اىگىلى تاس جول ساياحات ماركاسىن قالىپتاستىردى؛ 2 - دارەجەلدەن جوعارى جوللاۋشى تاسىمال

13 - كەزەكتى بۇكىل مەملەكەتتىك قىسقى سپورت جىيىنالىسىنىڭ جابىلۇ سالىتىنا قاراعان كۇنى، 2016 - جىلى 1 - ايدىڭ 29 - كۇنى تۇندە اۋا رايى شۇعىل وزگەرىپ، قويۇ تۇمان باسىپ كەتتى. ۇيىمىداشپىرۋ كومىسسىياسىنداى قىزمەتكەرلەر تەلەفون سوعىپ: ”رەتەڭگى جابىلۇ سالىتىن ۇاعىندا وتكىزۋگە بولا ما، جوق پا، انىق جاۋاپ بەرسەڭىزدەر“، - دەدى. كەزەكشىلىك اتقا- رىپ وتىرعان باس مالمەتتىشى رەتىندە، چىن چۇنيان تالداۋ جۇرگىزگەننەن كەيىن، رەتەڭ تاڭەرتەڭ قار توقتاپ، تۇمان سەيى- ەلەدى دەپ قورتىندى جاسايدى. الدىن الا مالمەت قورتىندىسى ۋدال شىعپ، قىسقى سپورت جىيىنالىسىنىڭ تابىسپەن اياقتالۇنا كەپىلدىك ەتلىدى.

2018 - جىلى 11 - ايدىڭ 30 - كۇنى- نەن 12 - ايدىڭ 1 - كۇنىنە دەيىن، سول- تۇستىك شىنجاڭغا سىرەك كەزدەسەتتىن سۇق اعىس، قاللىڭ قار، بوران، قۇمدى بوران سىياقتى اپاتتىق اۋا رايى قۇبىلىسى تۇلىدى. ”قىستىڭۇنى قۇمدى بوران سوعۇ تىم سىرەك كەزدەسەدى“، - دەيدى چىن چۇنيان. كوپ جىلدىق تاجىرىيەسىنە نەگىز- دەلگەن ول الدىن الا مالمەت بەرۋشى قىزمەتكەرلەردى باستاپ وسى رەتكى اۋا رايىنىڭ جالغاسۇ ۇاقتى، نىقال كولىمى سىياقتىلاردان الدىن الا مالمەت بەرىپ، قا- تىستى وڭىرلەردىڭ الدىن الا ساقاتىندىرۋ قىزمەتىنە جەتەكشىلىك ەتپ، جەرگىلىكتى شەشم جاساۋعا قاچەتتى ماتەريالەن دەر كەزىندە قامداپ، زىياندى ەڭ تومەنگى شەككە تۇسىردى.

كۇندەلىكتى قىزمەتتە چىن چۇنيان ۇنەمى ەگىشى - مالشىلاردان كەلگەن تە- لىفوندىاردى قايلداپ جاتادى. ول: اسىرە- سە، بىيىل وڭىستىك شىنجاڭ قىسقا مەرزىم نىشىندە نەشە رەتكى ەلەۋلى اۋا رايى وزگەرىسىن باستان كەشىردى، بوران سوعىپ، بۇرشاق جاۋىپ، جەرگىلىكتى ەگىشى - مالشىلارعا نەداۋىر زىيان سالدى، - دەدى. سونمەن، ەگىشى - مالشىلار اۋا رايى ستانىياسىنا ارنايى تەلەفون سوعىپ، چىن چۇنياندى نىزدەپ، جۇقتاعى اۋا رايى جاعداين سۇراسىتىرىپ، ونىڭ ۇسىنىسىنا نەگىز دەلپ ەگىشىلىك جوسپارلارنى ورنال- لاستىردى.

اۋەلگى ماقساتىنان اىنىماعان چىن چۇنياننىڭ دالەم - ۋدال الدىن الا مالمەت بەرۋگە تالىپتۇ قادامى ەشقاشان توقتاعان ەمەس. ”اۋا رايىنان دالەم - ۋدال الدىن الا مالمەت بەرۋدى جۇزەگە اسىرۋدىڭ جولى ەلى ۇزاق، تەك اۋەلگى ماقساتتى وزگەرتپەي، تاباندىلىقپەن جۇرە بەرگەندە عانا، ەتپتى دە السىقا بارۇعا بولادى“. چىن چۇنيان باستان - اياق: ”بۇقارانىڭ قاچەتتى ۋدال ەبىزدىڭ نىستىپتىن ەسىمىز“، - دەيدى.

وتكەل نىسانى قۇرىلىسىن جەدەلدەتۋ، جو- عارى جىلدامدىقتى تاس جولداى ETCدى دامىتۋدى، قولدانۋدى ىلگەرلەتۋ، نىساد- داردىڭ ۇلگى كورسەتپ، جەتەكشىلىك ەتۋىن كۇشەيتۋ، تاس جول قىزمەت وتەۋ رايوندارىنىڭ ساپاسىن ۇسىرىپ، دارەجە- سىن جوعارىلاتۋ قىزمەتىن جەدەلدەتۋ، جاڭا اقپارات قۇرالدارى مەن سىرتقا شىعۇعا قىزمەت وتەۋىنىڭ ۇزارا توسىۋىن ىلگەرد- ىلەتۋ سىياقتى جاقىتارعا كۇش سالپ، قاتىناس- ساياحات نەگىزدىك قۇرىلمىلارنى ۇزدەكسىز كەمەلدەندىرىپ، قاتىناس - ساياحات مادەن- يەت ماركاسىن تۇلعالايدى.

تەكسەرۋ - زەرتتەۋدە ماسەلەنى باعدار ەتۋگە تاباندى بولۇ كەرەك

— ”اۋەلگى ماقساتتى ۇمىپاۋ، بورىشى ەستە بەرىك ساقتاۋ“ نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىيەسەن تىڭلىقتى ورسىتاتۇ تۇرالى جەلىلەس شولۇ

تىيانشان شولۇى

□ شۇي چىيىڭگاۋ

تەكسەرۋ - زەرتتەۋ — پارتىيامىز- دىڭ اسىل مۇراسى، ەتۇرلى قىزمەتتەر- دى جاقسى سىتەۋدەگى نەگىزگى شە- بەرلىگى. بىلاس شۇجى شي جىيىڭنىڭ تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جۇرگىزۋگە ايرىقتا ەمان بەرىپ، ”بۇكىل پارىتادا تەكسەرۋ - زەرتتەۋ سىيلىن بارىنشا ساۋلەلەندە- رىپ، بۇكىل پارىتانىڭ سىكەرىلكتى قاسىتەرلەۋىن، بوس سوزگە تىسىم سالۋىن، دالەم - ۋدال كۇش سالۋىن ىل- گەرىلەتۋ كەرەك“ دەپ باسا داربىتە- گەن بولاتىن. ”اۋەلگى ماقساتتى ۇمتە- پاۋ، بورىشى ەستە بەرىك ساقتاۋ“ نە- گىزگى تاقىرىپتىق تارىيەسىندە، باستان - اياق ارقاۋ بولغان 4 ەتۇرىندى شارانىڭ ەبرى ”تەكسەرۋ - زەرتتەۋ“.

»شىنجاڭ گازەتى«نىڭ حابارىنا قاراعاندا، رايونىمىزداى تاراۋلار، ورنىدار ”اۋەلگى ماقساتتى ۇمىپاۋ، بو- رىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ“ نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىيەسىنىڭ ورنالاستىرۋىنا ساي قىزمەتتىڭ ەس جۇزىندىك جاعدا- يىمەن ۇشتاستىرىپ، تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جوسپارىن ورنالاستىرىپ، جاساپ، تەكسەرۋ - زەرتتەۋدىڭ ۇاقى- تىن، ورنىن، رەت سانىن ۇيلەسىمدى ورنالاستىرىپ، تەكسەرۋ - زەرتتەۋدى اناعۇرلىم تەرەڭدەتۋگە قۇلىشىعان. ەن- دەشە، تەكسەرۋ - زەرتتەۋدىڭ ناقتى ونىمىدىلىككە قول جەتكىزۋنە قايتكەن- دە شىناي كەپىلدىك ەتۋگە بولادى؟ ورتالىق ”اۋەلگى ماقساتتى ۇمىپاۋ، بو- رىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ“ نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىيەسى باسشىلىق گرۇپپاسى باسپ تاراتقان ”ەبرىشى تويىتاعى نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىيەدە- گى ۇيرەنۋ، تارىيە، تەكسەرۋ - زەرتتەۋ، ماسەلەلەردى قاداعالاۋ، رەتتەۋ - تۇزەتۋدى تىياناقتاندىرۋ قىز- مەتىن ويداعىداى يگەرۋ جونىندەگى جابارلاندىرۋ«دە تەكسەرۋ - زەرتتەۋدە ماسەلەنى باعدار ەتۋگە تاباندى بولپ، ەس جۇزىندىك ماسەلەلەردى شەشۋگە نازار اۋدارىپ، تەكسەرۋ - زەرتتەۋدى باعدىتتالمالى تۇردە ورسىتەتۋ كەرەكتىگى اتاپ كورسەتىلگەن.

تەكسەرۋ - زەرتتەۋ بارىسىندا ما- سەلەنى باعدار ەتۋگە تاباندى بولۇدا، الدىمەن ماسەلەلەردى سەزگىرلىكپەن بايقاي الاتىن ”قىرعى كوز“دى جەتەل- دىرۋ كەرەك. بۇل ۇشىن يدەيالىق جاقىتا ”حالىق بۇقاراسى تارىختى جا- راتۋشى“ دەگەن كوزقاراستى ورناتۋ، نازاردى تومەنگە اۋدارۋ بەكىمى جانە باستاۋىش مەكتەپ وقۇشىسى بولۇعا پەيىل بولۇ رۇخى بولۇ كەرەك؛ سىتىل جاعىندا شىندىققا جۇكتىپ، ناقتى ەس تىندىرىپ، تاكاپارلىقتى تاستاۋ، ەيلىپ قىزمەت ەتپ، ”بىر جولدا بىتتەرتىن“ سەرىپىن، ”قازاندى شاعىپ ەمان - جايىن تولىق بىلەتىن“ بايسالدىلىق بولۇى، تەرەڭدىككە، شىنايلىققا، ىجاد- عاتىللىققا، دالىككە، ونىمىدىلىككە ۇمتلۇ جاعىنا كۇش سالۇ كەرەك. وسى جولعى نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىيەدە را- يونىمىزداى قاللىڭ پارىتالى كادىرلار بەلگىلەنگەن تەكسەرۋ - زەرتتەۋ تاقە- رىمىنا سايكەس، تۇيىندە تۇرىپ تۇراق- تىپ سىتەۋ، اڭگىسەلەسىپ تالقىلاۋ، سول جەردىڭ وزىندە ارالاۋ سىياقتى فورمالاردى قولدانىپ، نەگىزگى ساتى فورمالارنى شەبىنە بارىپ، بۇقارانىڭ جو- رەگىتىن ورنالپ، بۇقارا ويالغان، قاچەت ەتكەن بىستەردى ۇعىستى. نىش- كەرىلەي جىعاداتىللىقپەن تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جۇرگىزگەندە عانا، ناقتى ما- الاھىز.

سەلەلەردى بايقاۋعا بولادى. تەك ”ما- ڭايىن شولعانداى“ شولپ وتە شىقسا، ”تۇبەكتىك كورنىستەي“ كورگەنمەن سۇراماسا، ”كەرى باعدىتتاعى“ كولىمىنە قاراي بۇيرىتىپ جاساسا، تەك ”جەڭىل اۋتوكولىكپەن كەلپ، اۋتوكولىكتەن شىقپاي تەرەزدەن قاراپ، كەتەزدە ’جاقسى سىتەڭدەر‘“ دەسە، ماسەلەنى بايقاۋ مۇمكىن ەمەس. سوندىقتان، ەسوز جوق، تەكسەرۋ - زەرتتەۋ ەۋشىن عانا تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جۇر- گىزۋدەن ساقىتاۋ، ”اۋتوكولىككە لىق تولپ جولعا شىعۇ، ۇي تولى ادام جىپىن اشۇ، قازاعا قاراپ سويلەۋ“ فورماسىندا- عى تەكسەرۋ - زەرتتەۋدەن، ”جارنامالاۋ فورماسىنداى“ تەكسەرۋ - زەرتتەۋدەن ساقىتاۋ كەرەك.

”ەبىر اۋىز ەسوزى كەرەككە جا- راماسا، توم - توم كىتاپنىڭ قۇنى جوق“. تەكسەرۋ مەن زەرتتەۋ — تەكسەرۋ - زەرتتەۋدىڭ ەكى قاچەتتى بۇنى، بى- رەۋىندە دەن قويىپ، ەندى بىرەۋىن كەرەكسىز ەتۋگە بولمايدى. ماسەلەنى باعدار ەتۋگە تاباندى بولۇدا، ماسەلە- نى تاۋىپ قانا قويماي، ماسەلەنى زەرت- تەۋگە، شەشۋگە شەبىر بولۇ كەرەك. ماسەلەنى زەرتتەۋ، شەشۋدە، ەسوز جوق، ماركىتىك فىلوسوفيا سىندى رەك ونەردى ويداعىداى ۇيرەنۋ، ونى ويداعىداى قولدانۇ، ەسوز جوق، مىسالى، تۇنىق سۇ، جاسىل تاۋ مەن باعالى بايلىق اراسىنداى قاتىناس ما- سەلسىنە دىيالىكتىكالىق ويلاۋ ارقىلى تالداۋ جاساۋ، سول ارقىلى ەكونوميكا- لىق ونىمىدىلىك پەن ەكولوگىيالىق ونىم- دىلىككە قاتار قول جەتكىزۋ كەرەك؛

قوعامدىق كەلىلى جاعدايدىڭ ورنىقتە- لىمەن قورعاۋ ماسەلسىنە تومەنگى شەكتە ويلاۋمەن قاراپ، سول ارقىلى تاۋقىمەت تانىمىن كۇشەيتىپ، ساقىق دابىلىن ۇدايى قاغۇ، قىرغىلىقتى ۇنەمى ساقىتاۋ قاچەت؛ قوعام اماندىمەن باسقارۋ ماسەلسىن جالڭالىق اشۇ ويى ارقىلى شەشپ، سول ارقىلى ەداسىتۇرلى باسقارۋ تاسىلىسىن وسى زامانعى باسقارۋ تاسىلىسىنە قاراي سەكرۋدى جو- زەگە اسىرۋ قاچەت؛ رەفورمانى جاپپاي تەرەڭدەتۋ ماسەلسىن زاڭمەن جونىكە سالۇ ويىمەن ىلگەرىلەتىپ، زاڭمەن جونىكە سالۇ ارانىسىندا رەفورمانى ىلكە- رىلەتۋگە شىنايى كەپىلدىك ەتۋ قاچەت، نىزگى زاڭ ارقىلى نىزگى جونىكە سالۋدى جۇزەگە اسىرۋ... ماسەلەگە عىلمىي تالداۋ جاساپ شەشكەندە عانا، تەكسەرۋ - زەرتتەۋدى تولىق ورنە- دىپ، تەكسەرۋ - زەرتتەۋدىڭ شىنايى ماقساتىنا جەتۋگە بولادى.

”تەكسەرۋ - زەرتتەۋ — ەستى جوسپارلاۋدىڭ نەگىزى، سىتەن ناتىجە شىعارۋدىڭ جولى. تەكسەرۋەگەنىڭ سويلەۋ ۇقىعى بولمايدى، شەشم قابىلداۋ ۇقىعى تىپتىن بولمايدى“. تەكسەرۋ - زەرتتەۋدە، خالىق جاعداين ۇعىسىپ، ناقتى جاعدايدى يگەرىپ، ماسەلەنىڭ نە ەكەنىن، تۇيىشكەنىنىڭ قايدا ەكەنىن ايقىنداپ، قىس ماسەلەنى شەشۋدىڭ ناقتى شاراسىن، قاتانك شاراسىن العا قويىپ، تەكسەرۋ - زەرتتەۋ بارىسىنىڭ پارىتانىڭ جالڭالىق اشۇ نازاربايسىن ۇغىتۇ بارىسىنا اينالۇنا، خالىق بۇقاراسە- مەن ەتەنە بايلىسىنا ساقىتاۋ بارىسىنا ايد- نالۇنا، ورنىقتىلىق، دامۇ سىستەرىن ىلكە- رىلەتۋ بارىسىنا اينالۇنا مۇمكىندىك ۇزدەكسىز كەڭەيتىپ، ساياحات كاسپىن دا- مىتۋدىڭ نەگىزگى شارىت - جاعداين ساپا- لىلاندىرىپ، بۇكىل رايونىمىزداى 105 اۋدان، قالا، رايوننىڭ 72سىندە جوعارى